Ч. 249 (13.488). Львів, пятниця 22. вересня 1933. Opłata pocztowa zapłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чверть річно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

По ювилейних днях у Відні.

Які підсумки ювилейних свят робить віденська преса. — Без запалу й ентузіязму. — Загальний зїзд німецьких католиків у Відні і Свято УМХ у Львові. — Віденська преса й українці.

Великі дні у Відні, що стягнули до наддунайської столиці десятки тисяч гостей, у тому й поважне число чужинців, закінчилися. Віденська урядова преса, подаючи підсумки ювилейних свят, стверджує, що свята ті пройшли величаво і дали ще раз доказ на те, що Австрія є, мовляв, здібним до життя твором, який, забезпечивши собі відповідними договорами з сусідами вивіз своїх товарів і привіз необхідних продуктів, може мати перед собою дуже гарну будучність. Такі прогнози віденської патріотичної преси дотично життєздатности Австрії і її ясної долі в майбутности є, розуміється, надто оптимістичні, але такий тепер дух повіяв у провідних кругах австрійської республики, які маючи сильну підтримку Франції, заявляються нині якнайрішучіше проти прилучення до гітлерівської Німеччини, в тій надії, що Франція і її сателіти не дадуть австрійському населенню згинути з голоду.

Приглядаючись отим віденським святам-маніфестаціям зблизька, мимохіть прийшлося їх порівнювати з національними маніфестаціями у нас, українців. І треба признати одно: Якнебудь у віденських маніфстаціях взяли участь величезні маси, якнебудь ціле місто аж роїлося від ріжнородних прапорів, транспарентів і народніх строїв з австрійської провінції, якнебудь освітлення міста, зокрема деяких будинків (як катедри св. Стефана, парляменту, памятника цісарівни Марії Тереси), було просто величаве, — то проте такого ентузіязму й безпосередности, як в українських святах-маніфестаціях, у Відні ми не бачили. Віденець надто вже перепалений культурою, він панує над своїми почуваннями і запалити його до чогось дуже тяжко. Не видно було ні запалу ні одушевлення, таких питомих славянам і підчас цих великих днів Відня, коли то все, що жило, вилягло на вулиці, коли до Відня прибуло кількадесять надзвичайних поїздів, коли урядові круги старалися підняти настрій населення всіми можливими способами. Все те не здалося на ніщо. Віденці брали участь у святі, раділи, вечорами наповнялися всі каварні, ресторани і галі з пивом та вином, яких там безліч, але святом надто не захоплювалися. Бо віденці органічно нездібні до ентузіязму.

Щож торкається зокрема загального зїзду німецьких католиків, у якому, як окрема група, взяла участь також українська кольонія у Відні, то цей зїзд в неодному нагадував наше цьогорічне Свято УМХ у Львові. Великанська маса учасників, торжественне богослуження у Шенбрунні при участи найменше 200.000 душ, похід Рінґом, у якому несено такі самі прапори з написом ХР, як і у нас, — все те живцем нагадувало українське свято у Львові. Ріжниця тільки та, що з приводу зїзду німецьких католиків появилися численні публікації, в тому й обємистий провідник-катальоґ (208 сторін!), у якому відмічені м. ін. також усі українські імпрези. У звязку з католицьким зїздом отворено у Відні також цілу низку мистецьких вистав: „Теперішне церковне мистецтво", „Церковний промисл в Австрії колись і тепер", „Церковне малярство і пластика в Австрії від часу турецьких воєн", „Середньовічна релігійна пластика", „Вистава зврошеннів християнського мистецтва", „Християнська медаля", „Образи Марії в нім. мистецтві від ґотику до романтизму", „Релігійне мистецтво у книжці, музиці й театрі", „Хрест на землі" і багато інших. У нас, як відомо, ні окремих публікацій, ні окремих вистав у часі Свята УМХ не було. І ще одна ріжниця кидалася в очі: на католицькому зїзді у Відні явився папський леґат, кількох кардиналів і кільканадцятьох епископів, а у нас Свято УМХ не обєднало навіть усіх владик...

На закінчення треба би ще згадати про те, як поставилася віденська преса до видвигненого нами перед ювилейними днями факту участи українців у відсічі Відня і який відгук найшли у тій пресі імпрези української кольонії у Відні. Отже тут треба сказати, що віденська преса в загальному містить дуже нерадо вістки з українського джерела, бо їх засада: не дразнити нікого з ближчих чи дальших сусідів. Та проте майже вся преса з найбільшим здивуванням принесла вістку, подану відомою кореспонденцією „Гербей", про те, що в Самбірщині заборонили свято в честь Ю. Кульчицького. А після того стали появлятися в ріжних пресових органах статті й замітки про українське походження героя Відня з 1683 р. Ю. Ф. Кульчицького, про участь козаків у виправі Собєського то-що. Ті статті й замітки найшли доступ не тільки до деяких державно-німецьких і мадярських ґазет, але також до декількох спеціяльних публікацій, автори яких використали менше або більше совісно український матеріял. Також окремі імпрези віденської української кольонії відмітила віденська, передовсім католицька, преса, подаючи з них інколи цілком докладні звідомлення. Словом: українці, не маючи ні свого державного апарату, ні відповідних матеріяльних засобів, ні таких звязків, як нпр. поляки, виступили всеж таки гідно в ювилейних днях Відня, чим і причинились до популяризації української справи не тільки серед австрійців, але й серед численних гостей з інших европейських держав. *І. Н.*

Українське свято у Стемфорді.

(Допис з Америки.)

Якби так незрівняну терпеливість і витревалість українського народу у злиднях можна було переміните в творчу енергію, ми стали би першим народом у світі. Така думка насувається свідомому українському громадянинові, який бачив 4-тисячну масу українського народу, що залягла всі кімнати до другого поверха величавого будинку Української Католицької Вищої Школи в Стемфорді, стейту Конетікат; переповнила вестибуль школи, окружила вище й нижче духовенство перстенем з богослужебним престолом у середині; скупчила на сумежних великих ганках під дахом тих, що не могли дістатися до середини будинку і станула муром перед ротундою, де стояв престол. Будинок прегарно удекорував наш артист А. Борик з Ню Йорку, а величавий напис „Витайте" над брамою манив кожного.

А дощ, що іноді перемінявся в зливу, падав безупину від самого досвіта у сам день празнику, тобто 4. вересня 1933, на американський „Лейбор Дей". Саме серед такої зливи приїздили одинцем, гуртами і громадами наші люди зі стейту Конетікат, Ровд Айленд, Массачусетс, Ню Гемшір, Ню Йорк, Ню Джерзі, Пенсильванія, Вест Вірджінія і ін. Їхали автобусами, автами, поїздами. З Ню Йорку виїхало 7 автобусів і яких 20 автомобілів зпід американської католицької церкви св. Юрія при 7-ій вулиці з Екселенцією Володимиром Ладикою, епископом католицьких українців у Канаді у супроводі поліції на мотоциклях, а окремий поїзд з Гренд Сентрал стації при 42 вулиці. На стації в Стемфорді чекали на нюйорчан зорганізовані в братство стемфордські громадяни, і коли поїзд приїхав, станули всі в маніфестаційний похід: на чолі українська орхестра під проводом капельника з Пасаїку, гром. Маїка, дальше американські й українські прапори стемфордського братства та чорноморські січовики з Ню Йорку в одностроях, а за ними яких 300 людей рядових і кілька авт і всі разом перейшли середину міста Стемфорду аж до парку, що окружає будинок вищої школи. Дощ, що на часочок перестав, наче для відпочинку, люнув знову в середині дороги, але не зломив бадьорости прочан. Всі йшли охочо вперед під звуки орхестри й радувалися жовто-блакитними стрілками, поприбиваними на телеграфних стовпах за дозволом бурмістра міста, п. Йосифа А. Бойла для орієнтації українських гостей, що приїздили з усіх сторін. Крім цього на роздоріжах стояли філядельфійські січовики-гетьманці, порозсилані їхнім отаманом, Василем Волчанським, для допомоги гостям із десятками автобусів і авт

Хори з українсько-католицьких церков, у загальній силі 300 співаків, явилися в час. Це були: Боян з Нюарку, з диригентом п. Теодозієм Касковом; Т-во Лисенка з Джерзі Сіті, з дир. Андрієм Ґелою; Український Хор з Ню Йорку, з дир. Теод. Онуфриком; Боян з Йонкерсу, з дир. Мих. Фатюком; Хор Молодої України з Бруклїна, з дир. С. Ядловським. Всі вони приїхали автобусами на умовлений час, щоби звеличати релігійно-національний празник після 4-місячної підготовки на спільних пробах.

Коли приїзжі виповнили будинок і піддаша, було очевидне, що нема що йти до невеликої лат. церкви, а треба відправити богослуження на місці, не звжаючи на дощ. Чорноморська Січ з прапорами станула на підвищенні, зробленім спеціяльно на богослуження під ротундою і замкнула кордоном вхід з парку. Командант, гр. Петришин з Джерзі Сіті, дав знак і прапорщики станули на своєму місці, а за ними мужва. Це була наче почесна сторожа з переду престола, що стояв на середині. На даний знак гетьм. січ, при вході до вестибулю за престолом, пішла нагору разом з убраним до Служби Божої духовенством, щоб супроводити наших Владик. Після цього почалась в год. 11. Архиєрейська Служба Божа.

Дорогий Гість з Канади, Преосв. Кир Василь Володимир Ладика, правив Богослужбу поруч Всв. о. Петра Понятишина з Ню Йорку і Впр. о. Филимона Тарнавського з Честеру, Па. Діяконували Веч. оо. Сильвестер Журавецький, ЧСВВ. з Шікаго і І. Шуховський з Когос Н. Й. Асистували Веч. оо. д-р Онуфрій Ковальський, д-р С. Тиханський, д-р С. Федаш; церемоніярох був о. Роман Крупа з Френкфорду, Па., а йому помагав о. Ол. Павляк з Ню Йорку і о. С. Побуцький з Обори та о. М. Колтуцький з Істон, Па.

По обох боках престола засіли на почесних місцях два другі Владики українсько-католицької церкви, а саме Екселенції Василь Такач епископ Підкарпатських русинів та Константин Богачевський, український епископ з Філядельфії. Як почесні гості іменем управи міста Стемфорд явилися: мейор міста Йосиф А. Бойл, директор поліції Джан Б. Бреннан та капітан Джордж Мек Карті. Як представники українських організацій були присутні на богослуженні: о. Антін Лотович, голова „Провидіння", Іван Боросевич, касієр, А. Цурковський, секретар та Теодор Чемерис, фін. секретар тієїж організації з Філядельфії, а пп. Микола Мурашко як голова і Роман Слободян як фін. секретар Українського Народнього Союзу з Джерзі Сіті. Крім цього були ще радні УНС: Ілля Гузар з Ню Йор-

ку, Григорій Євусяк з Джерзі Ситі та члени контрольної комісії Дмитро Касітула та Антін Пащук з Пенсильванії. Було також багато священиків та інших видних громадян з ближчих і дальших околиць.

Загально говорять, що величавий числом і добором голосів злучений хор з ріжних наших церков під управою учит. Андрія Гели з Джерзі Ситі, перевищав сам себе: три сотні молодших і старших людей вистояло на зливнім дощі на долині в парку, зараз коло підвищення, накриті парасолями весь час більш як дві години і майже машинально слідкували за ударом палочки диригента, бо ледви могли бачити його знаки, або свої ноти. А співали найвеличавіші музичні твори церковних композиторів. Це була справжня пожертва співаків і нема досить признання для них, щоб нагородити їхню витревалість та працю. Лише висока ідея могла усіх зібрати разом і додати їм цієї української впертости, що перейшла в приповідку.

Як скінчилася Служба Божа, канадійський Владика зложив привіт українсько-католицькому загалові і його Владиці Кир Константинові від католицьких українців Канади в тім важнім дні відкриття осередка української науки; просив допомогти пашому Владиці утримати це діло і візвав присутних посилати свої діти до цієї школи, щоби виховати характерних та ідейних провідників українському народові в Америці на релігійному й національному полі.

Тому, що богослуження протягнулося задовго і через те ціла програма свята могла припинитися, а також тому, що через зливний дощ люди порозміщувалися по ріжних закамарках будинку, Преосв. Кир Константин рішився не виголошувати своєї празничної проповіди, а оголосити її друком.

Прийшла кінцева частина богослуження, де „многолітствія". Невтомний головний впорядчик свята, Впр. о. Володимир Лотович з Джерзі Сити, повідомив всіх зібраних, що після обіду, в год. 3.30 відбудеться в концертовій салі середньої прилюдної школи в Стемфорді святочна академія, на яку запрошує всіх зібраних гостей.

Гості почали розходитися кожний у свій бік: хто на перекуску, хто на святочний обід, хто в гості до стемфордських українців, хто оглянути будинок школи. Д-р Ст. Демидчук.

За що їх цькують?!

Русофільська вакханалія на Закарпатті.

Чеська україножерна газета „Подкарпатски Глєси" в числі з 10. ц. м., а за нею ославлений чорносотенний орган у московській мові „Карпаторусскій Голос" підняли великий крик через те, що директор ужгородської гімназії Алиськевич і проф. Бирчак дістали від Т-ва „Учительська Громада" у Львові її видання, де при адресі зазначене „Підкарпатська Україна" замісць „Підкарпатська Русь". Цей факт видався чеським русофілам чимсь таким сензаційним і каригідним, що вони аж помістили репродукцію адреси, взиваючи кого слід до репресій супроти цих двох педагогів.

Як сказано — за чехами зі скаженою злобою, на яку тільки здібні перевертні типу Бачинського і Фенцака, засліплені під впливом московських емігрантів „общерусскою" ідеєю, прилучились до нагінки редактори зі згаданої „карпаторусскої" рептильки, якої видавничі фонди окутані підозрілим серпанком таємниці.

Спитаєте — коли вже є яка провина в уживанні назви „Підк. Україна", то при чому тут адресати? Адже вони не мають ніякого впливу на тих, що до них висилають листи.

Ми вже писали про цей шум, що його зняли доморослі русофіли на Закарпатті разом з московськими емігрантами з приводу виступу під українським прапором закарпатських пластунів на останньому зїзді скавту в Будапешті 20. м. м. Козирем послужили „карпатороссам" листівки з мапою етнографічних українських земель, листівки, які пластуни поширювали на згаданому зїзді. „Карпаторусскій Голос" захлистуючись від крику (зрада! поліція!), хотів конче, аби чехо-слов. влада пласт розвязала, а проти нібито винних пішла на репресії.

Взагалі цей щоденник поклав собі за завдання боротьбу з українством, з рідною мовою населення, насаджуючи всіми силами московщину і поширюючи погромницькі настрої за зразками давного чорносотенства. Ось наголовки статтей із одного тільки числа, з 13. ц. м. Передовиця: „Честний русскій челавєк українскую ряпду (?) на свою грудь не положіт", відтак „Украінци і мадяри", „Сиротинец? Худобінец? Ілі украінец"?, „Дир. Алиськевич і проф. Бирчак жівут на „Підкарпатскій Украіні", „Вопрос о вооруженії в Шк. Отделе, нам украінец не нужен!" і фейлетон „Рускій народ — русскій язик", звернений проти української мови. Ось публіцистична китиця з одного дня. Хіба досить слини, за 24 годин виплювали на все рідне ці недавні мадярони, а тепер фанатичні визнавці „єдінства русскаво народа". Та це одночасно знак, що народницька ідея росте і кріпшає на Закарпатті і що недалекий уже час, коли вона змете з публичної арени пропагаторів чужої мови і культури, що вислуговуються посторонним чинникам. Прийде мабуть і такий час, коли також чехи ввійдуть глибше в суть закарпатського москвофільства, зрозуміють його скриті інтенції і перестануть підтримувати цю забаву в російськість мадяронської інтелігенції.

До речі: загальновідомі мадярони намагаються у згаданому числі „К. Голос-у" вказати на українців як на тих, що ними опікуються мадяри. Як докази подають вони те, що після розвалу Австро-Угорщини вони зорганізували „Руську країну" і ввели там українську мову (очевидно — бо тоді ще не було москвофільських емігрантів, що принесли з собою ідею „єдінства і літературного язика"), що колись в Будапешті появлявся журнал „Україна" у мадярській мові і що тепер міністерський радник з Будапешту прислав свому швагрові на Закарпатті... листівку ужгородського українського виробу. Ось — мовляв — за ким є мадярі! — Тактика втікаючого злодія.

В. Север.

Перед нарадами Малої Антанти.

БУКАРЕШТ, 20. 9. ПАТ. Преса підкреслює значіння недалекого засідання Малої Антанти в Сінаї. „Адверул" здогадується, що на конференції уконституується остаточно економічний комітет Малої Антанти згідно з рішенням в Празі. На денному порядку знайдуться теж міжнародні справи, перш усього розброєння та співпраці середущої Европи. Приїзду Бенеша ждуться в суботу рано.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 22. ВЕРЕСНЯ 1933.

СЕСТРА СЕВЕРИНА Ч. С. В. В. 2)

Враження з подорожі до Америки.

В неділю вибираюся до церкви. Далека дорога з одної дільниці на другу, минаю багато церков інших націй, але не жалую часу, хочу побачити більший гурток емігрантів, хочу їм приглянутися. Церква в порівнанні з іншими церквами бідна, але чиста. Застала тиху Службу Божу. Співали діти, хлопці й дівчата, яких учать С. С. Василіянки. Сідаю в лавку. Чую, як одні другим передають: „та сестра приїхала з краю". У слові „рідний край" є стільки тепла, стільки любови, що, хто його не чув на власні вуха, хто не чує, як те слово „Рідний край" ранить і пестить душу, той не всилі цього зрозуміти.

Співав мішаний хор на чотири голоси. Хор добре зіспіваний, гарні голоси, тільки пізнати, що ті люди не говорять у хаті по українськи — бодай не всі.

Мені майнула гадка лишитися між ними і вчити їх по українськи. Оповідати їм вечорами про рідну країну, про їхніх батьків, про вишневі садочки, про біленькі хати, де на приспах, в неділю відпочивають ґазди з жінками, як дівчата й хлопці гуляють на вигові свої питомі танці, як їх мальовничі одяги мерехтять у проміннях заходячого сонця, як їхні пісні лунають по селі. Все розказалаб їм, щоб розбудити в них любов і пошану до рідного.

Старший брат показав мені коло церкви велику кімнату, де відбуваються аматорські вистави, концерти й засідання. Це осередок національного й культурного життя. Поговорила я з людьми, попрощала їх та обіцяла, що може ще колись до них приїду.

З Ню Йорку виїхала до Філядельфії. Тут заїхала до манастиря наших сестер, що мають ширше поле до праці: Сиротинець і школу. Фундація бл. п. епископа Ортинського. В однім камениці мешкають хлопці, у другій дівчата, до школи ходять разом. Оглянула дитячі спальні, їдальні, ґардеробу, скоро заприязнилась із дітьми. По кількох днях пішла до кляси і переводила лекцію української мови й історії. Старші діти просили, щоби їм сказати дещо про життя Шевченка. Перечитала їм: „Мені тринадцятий минав" й переповідаю важніші епізоди з життя Шевченка. Мене вразив усміх хлопця. Запитала його, чого сміється: почула відповідь, якої не сподівалася. — Чому Шевченко позволив себе бити панові Енґельгардтові? Колиб мене хтось відважився вдарити, я не стерпів би такої наруги!

— Сину, то були інші часи! — відповіла, але опісля сама довго над тим застановлялася. — Так дорогенькі діти, у вас велике почуття гідности, ви певно не далиб себе бити!

Наука в школі цілоденна. Вчать сестри Василіянки, кваліфіковані сили, очевидно всіх предметів в англійській мові. В рідній мові вчать історії й релігії, а української мови вчить сестра, яка, на жаль, сама слабо говорить по українськи, але сильно в тому напрямку над собою працює. Співу вчить мати-наставниця Зиновія, є божої ласки музика, незвичайно всіма люблена й поважана. Діти горнуться до неї, як до рідної мами. Вона це використовує й має дуже гарний хор, а треба знати, що там спів, це один із сильних чинників національного освідомлення.

У Філядельфії почувала я себе якнайкраще. Тут перебула цілий місяць, оглядала школи, інститути, музеї. З Філядельфії поїхала до Вашингтону, там оглянула бібліотеку, „Білий дім", національний музей, музей Шекспіра, парлямент, важніші церкви, але про те писати не буду.

Одного разу поїхала я трамваєм до нового манастиря наших сестер у віддалі одної години їзди за Філядельфією. Вислідаю з трамваю і йдемо з другою сестрою ще десять хвилин. Станемо. При дорозі стоїть верба й вона мене затримала. Така сама, як у наших долинах, тільки нема зеленої левади з запашними цвітами. — Вербочко кучерява, звідки ти тут взялася? Може садила тебе рука еміґранта, що тужив за оксамитними левадами й тихцем підливав тебе сльозами, що проливав за старенькими батьком і ненькою? Вербочко! тобі тут не до лиця! Кількаповерхові будинки, асфальтові дороги, а серед того верба...

Коби ті мури й верба вміли промовити, вони сказали би багато про тих, що своїми руками здвигали будівлі, рівняли шляхи, а нині про них ніхто не знає.

Іване без роду, Іване без долі,
Куди не ходив ти, чого не видав!
У спеку і стужу, у лісі і в полі
Ти гинув, а славу сусід добрий взяв.

Оглядала школи, пансіони. Молодь така сама, як у нас. Рада тому, що хтось чужий приїде, шов до кляси й наука перерветься на кілька хвилин. В кожній школі найшлась одна або й дві вчительки, з якими можна було розмовитись по німецьки. Від них навчилася я одного: ніколи нікому не дати відчути браку часу. Своєю привітливістю вони мусять притягати чужинців. Свобода рухів й елєґантність мене захоплювали. Духова культура стоїть у нас на ціле небо вище, але перед їхньою технікою мусимо клонити голову.

Приглядалася я американській молоді, порівнювала її з нашою і на похвалу нашим мушу безсторонньо признати, що якби наша молодь мала такі обставини, як американська, то Україна занялаб би перше місце в культурному світі. Яке бідне вивінування наших шкіл у порівнанні з американськими! А прецінь наші дітвака має нераз більше знання скінчивши середню школу, ... американська на другому році університету. В кожному разі я вернулася до краю оптимісткою по настроєна до нашої молоді і сказала собі: до них належить будучність!

(Докінчення буде.)

Галицька болячка.

VI.

Наклепи та крутійства „Землі і Волі“. — Дещо про протекторів довоєнного москвофільства.

В 36 ч. „Землі і Волі“ у статті „Методи з 1914 р.“ закидують мені, що я в пятій статті „Галицька болячка“ зачинаю приноровлювати до москвофільського руху в Галичині „ту саму методу доноса і провокації, якої уживали широко усі українські газети і провідники їх партій 19 літ тому назад“ та що я вказую „своїм грязним пальцем владі“ на свого противника, щоб її переконати, що це „і її противник“. У своїй статті я нічого не згадую про якунебудь „владу“, як це мені інсинуує „З. і В.“, а тільки цитую слова з передовиці „З. і В.“, в якій туманно говориться про селянство на Радянщині, що воно „мимо нижчого степеня культури і цивілізації“, несе цілому світові нові ідеали і нові форми людського співжиття.“ Коли селянство на Радянщині є на нижчому степені культури і цивілізації та примушене працювати в колхозах і совхозах, то воно не може виробити таких ідеалів та форм, які відповідалиб для тих громадянств, що його перевищають і культурою і цивілізацією та мають повну свободу розвитку суспільно-економічних форм. Одначе редактори „З. і В.“, пишучи туманно про ідеали і нові форми, які нібито несе світові радянське селянство, знали добре, що це голодуюче й вимираюче селянство не може нічого дати світові. Але в них є засада хвалити цей стан, проти якого виступає український національний табор; тому що останній осуджує тепер гостро та справедливо невідрадне положення селянства на Радянщині, редактори „Землі і Волі“ давай писати про „ідеали й нові форми людського співжиття“, які несе світові закріпощене в колхозах і совхозах радянське селянство; всеж таки тими туманними фразами можна декому приподобатися, а як не вдасться це, то їх відпекатися. А втім вихваляти відносини в сусідській державі можна тепер зовсім безпечно, бож істнує пакт неагресії.

Ще в статті „Галицьке москвофільство і Талергоф“ („Діло“, ч. 201) писав я, що політичні чинники можуть використовувати істнуючі національні почування та піддержувати цю або ту політичну орієнтацію одиниць, хоча самі не можуть витворити такої ідеольоґії, яка їм до вподоби, на першому-ліпшому ґрунті. Тому, що редактори „З. і В.“ закидають мені, що я не показав, які були старі протектори галицького москвофільства, мушу це тепер зробити. Не шукаючи багато, в історичних джерелах, можна найти матеріял, який свідчить, що ніхто інший, а тільки верхівка галицького москвофільства все шукала підтримки в чужих сторонніх чинниках та в чужій владі. Ось у зібраних д-ром І. Свенціцьким та виданих „Галицько-Руською Матицею“ „Матеріал-ах по исторіи возрожденія Карпатской Руси“ (ч. II, Львів 1909, ст. 51—104) маємо листи москвофільських діячів і товариств до російських урядових чинників і товариств з проханням підпомоги та подяками за неї. Справою грошевої підпомоги з Росії для москвофільської верхівки в Галичині займається також Ф. Савченко в розвідці „Справа про щорічну, таємну субсидію львівському „Слову“ (1875—1881). (Записки Наук. Т-ва ім. Шевченка, CL, Львів 1929, ст. 391—404), опертій на автентичних документах таємної частини III. відділу бувшої царської канцелярії. Врешті цікавий матеріял містить видане перед десяти роками листування оберпрокурора російського Синоду в Петрограді Константина Победоносцева („К. П. Победоносцев и его корреспонденты“, т. І., Москва—Петроград 1923). Маємо там (ст. 309) „конфиденциальное“ письмо Победоносцева до директора „хозяйственного управления“ з 2. березня 1883 р. такого змісту: „Минувшего февраля в 13 день государь император, по всеподданнейшему докладу моему, всемилостивейше соизволил: из показанных в смете св. синода сумм 2 т. руб., на известное его Величеству употребление, выдать, через меня, тысячу в негласное пособие русскому священнику о. Ивану Наумовичу, проживающему в Австрійской империи, в Галиции. По сему поручаю Вам означенную тысячу рублей доставить ко мне, для негласной отсылки по назначению“. Далі (ст. 331) лист протоєрея Михайла Раєвського при російській амбасаді у Відні з 11. квітня 1883 з посвідкою Адольфа Добрянського, що одержав 15 тисяч ґульденів від Раєвського; про Наумовича пише Раєвський, що він „приедет сам в Вену за получением денег“. А в листі Победоносцева з Петрограда 6. квітня 1885 (ст. 500) читаємо: „К нинешнему дню приехало 10 депутатов из Галиции, о. Наумович с товарищами, с ними два студента и один простой крестьянин“. Вкінці у листі до царя з 23. жовтня 1885 р. згадує Победоносцев про одержане ним „письмо свящ. Наумовича: в нем выражается поистине отчаянный вопль русского населения в Галиции, о безысходном положении их в борьбе с польским правительством, которому передала их Австрия“. Переслідування уніятської церкви в Галичині в часі російської окупації обговорює М. Корнилович (Пляни „возсоединенія галицьких уніятів“ у 1914—1915 рр., „Україна“, Київ 1925, кн. XII., ст. 134—152).

Подаючи це до відома громадянства, мушу підчеркнути, що протектори галицького москвофільства мали в грошевих справах до діла з його верхівкою, про що низи, розуміється, не знали.

Коли я збирався до писання статтей про галицьке москвофільство, то думав причинитися до злагіднення тієї прірви, яка істнує між українським національним та москвофільським табором у Галичині; тепер бачу, як мало до цього є доброї волі у тієї частини москвофільської верхівки, що гуртується біля „Землі і Волі“; своїми наклепами і примусила вона мене порушити деякі неприємні для моквофільського гуртка факти.

Одначе українському національному таборові не треба звертати уваги на наклепи й провокації теперішньої москвофільської верхівки, а тільки треба освідомлювати нечисленних їх уже прихильників серед галицького селянства, щоби вони згодом не зденаціоналізувалися. В цій освідомлюючій праці національно свідомого громадянства серед своїх заблудших братів не повинно бути розбіжностей між поодинокими українськими національними партіями та ідеольоґічними групами. Одначе з прикрістю мушу ствердити, що справою приєднання моґіканів галицького москвофільства для української національної ідеї не занялася якслід наша преса; досі на мої статті в „Ділі“ відгукнулися тільки „Наш Прапор“ (ч. 73) і „Хліборобський Шлях“ (ч. 18).

Д-р М. Андрусяк.

—o—

Вертають до приватних підприємств.

Радянський уряд почав продавати корови по низькій ціні поміж селян, щоби заохотити їх до видатнішої господарки. Корови стануть приватною власністю покупців. В той спосіб уряд завертає тепер з дороги безоглядної колективізації і підпомагає приватний спосіб господарки, хоч і в рямцях колективних господарств. Робить це тому, бо як перше зарядив колективізацію господарської худоби, селяни вирізали товар, наслідком чого не було чим обробляти господарств. Тепер уже можна буде мати свою худобу на колективних. Вільно також буде мати свої городи, а за них плекати худобу, свині й кури.

—o—

Фашистівський бльок чотирьох держав.

БУКАРЕШТ, 20. 9. ПАТ. Часопис „Куррентуль“ повідомляє з Парижа, що уряди французький та англійський довідалися про тайні переговори між Італією, Австрією й Німеччиною під патронатом Мусолінія. Переговори мають на меті створити фашистівський бльок трьох держав, що мало би статися після введення фашистівського ладу в Австрії. За ціну того бльоку Німеччина мала би виректися думки про „аншлюс“. Справу, що викликала в европейських політичних колах живе поруження, мають нібито обмірковувати в часі французько-англійських нарад та на конференції Малої Антанти в Сінаї.

—o—

Болівійсько-параґвайська війна.

Акція, яку розпочали уряди Арґентини, Бразилії й Чілі задля розвязки збройного конфлікту між Болівією і Параґваєм, не здержала Болівії від нового наступу в Чако Бореаль. На основі інформація з боєвища болівійська армія заатакувала параґвайські позиції на фронті 180 км., вживаючи перший раз тріїливих ґазів. Хоча болівійські війська чисельно переважали, параґвайці відбили їх з поважними для них втратами.

—o—

Зїзд трьох королів.

Французька преса довідується з югославянських джерел, що в зїзді в Сінаї 25. ц. м. візьме участь крім короля Югославії Олександра і Румунії Карла також болгарський король Борис. Три королі мають обговорити можливість зближення своїх держав. До їхніх розмов, що будуть вестися одночасно з конференцією міністрів закордонних справ Малої Антанти, югославянські політичні кола привязують велику вагу.

—o—

Політичні стрічі.

На думку варшавських політичних кол візита латвійського шефа ґенерального штабу ґен. Гартманіса в Заліщиках розпочала низку стріч на заліщицькому терені у марш. Пілсудського. Не тільки польська, але й закордонна преса містить замітки і здогади на цю тему. Між іншим льондонський „Дейлі Геральд“ приносить вістку, що приготовляється стріча марш. Пілсудського зі Сталіном. Місце стрічі ще не устійнене. Здогадуються, що буде ним Камянець Подільський або мале містечко Оринін за Збручем, куди марш. Пілсудський мав би вибратися самоходом.

—o—

Відкидають старий завіт.

БЕРЛІН, 20. 9. ПАТ. Президент шлєзвіґської реґенції наказав, щоби без огляду на майбутні зміни навчання старого завіту в школах счеркнути негайно з програм текст про жертву Ісаака тому, що виявлені в ній поняття про Бога незгідні з німецьким характером.

—o—

Вербують до літаків.

БЕРЛІН, 20. 9. ПАТ. Німецький летунський союз, що гуртує всі летунські орґанізації в Німеччині розпочав велику пропаґанду й вербункову кампанію. Пруський міністр внутрішніх справ Ґерінґ припоручив усім державним і комунальним урядам давати найвидатнішу допомогу летунському союзові в часі його вербункової акції.

Неспокій на Кубі.

ГАВАНА. 20. 9. ПАТ. Військові відділи, вислані проти повстанців провінції Камаґей, опанували ратуш в Мороні без проливу крови. Місцеву поліцію, яка перейшла до повстанців розброєно.

ГАВАНА. 20. 9. ПАТ. Президент Сан Мартін заявив, що зголосив димісію на руки представників партій, які його піддержують. Остаточне рішення узалежнив від становища партій.

ГАВАНА. 20. 9. ПАТ. 600 студентів, вояків і робітників із 12 скорострілами окружили біля Завасу 500 повстанців під проводом майора Гернандеза. Повстанці піддалися без бою.

—o—

По широкому світі.

— В Ню Йорку застрайкувало 15.000 робітників, що належать до синдикату мулярів, домагаючись крім підвишки оплат 5-денного тижня праці при 6 годинах праці денно.

— В Шікаґо розпочався процес проти 17 директорів світової нафтової фірми „Стендерд Ойль Компані“ за зловживання на 5 мільйонів долярів.

— Віденська поліція викрила централю ґітлерівської орґанізації на Австрію. На основі найденого спису зарештовано багато осіб.

— Китайську провінцію Шеґуан навістив сильний землетрус, що знищив багато міст і сіл. В одній земній щілині згинуло 5.000 осіб.

—o—

СРСР. ГОТОВИТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

Льондонський „Морнінґ Пост“ з кореспонденції з Хабаровська повідомляє, що більшовицька влада будує велику надморську базу недалеко Владивостока. Робота йде в найбільшій тайні.

Процес за вбивство Голувка.

Враження з першого дня розправи.

Самбір, 19. IX. 1933.

Вже на два дні перед початком розправи проти підсудного Олександра Бунія і тов. перед судом присяглих у Самборі, що починається саме нині, у вівторок 19 вересня ц. р., пусті вулиці сонливого Самбора зароїлися від приїжджих чужинців, а цікавість самб. громадян вигнала їх теж на вулиці; люди не зважаючи на дошкульний дощ, що добирається до костей, залягають хідники. Ця метушня в Самборі та поява щораз то нових фіякрів з умундурованою та неумундурованою поліцією, які наїзджають із залізничого двірця, надає містові ще більше нервовости. Словом, ціле місто живе лише сплітками та здогадами. На процес зголосило свій приїзд уже 30 журналістів від польської преси, з Варшави, Кракова та Львова, між ними теж 4-ох кореспондентів закордонної преси, які постійно перебувають у Варшаві, не вчисляючи туди 5 представників від української преси. Ледви по довгих трьохгодинних короводах дістали ми поіменну карту вступу на розправу та й то лише завдяки інтервенції обор. д-ра І. Рогуцького. Якби не інтервенція, „Діло" залишилось би без кореспондента. Зате обсерваторів зпоміж зацікавленої публики добре перецідяно через сито, бо видано для публики яких 120 поіменних білетів, між ними ледви 5-ьом українцям. Тому велика саля розправ самбірського окружного суду передполуднем першого дня розправи світила ще пусткою, бо навіть тим щасливцям, які дістали карту вступу, не пощастило мабуть перелізти через густу сітку поліційних кордонів, які перевірюють аж тричі вашу карту вступу. В кожному випадку на салі находиться ледви яких 80 осіб враз з представниками преси та 14-ма суддями присяглими. Навіть рідні всіх трьох підсудних не видати на салі. Покищо сидить тут вуйко підсудного О. Бунія.

На лавках журналістів сидять представники української преси зі Львова, а саме: „Діла", „Нового Часу", „Громадського Голосу" та „Нашого Клича" і зі Самбора „Підкарпатських Вістей". Побіч них засіло покищо 10-ох польських журналістів, а саме: з „Газети Поранної", „Курієра Львовского", „Веку Нового" і „Експресу Вечорного" зі Львова, представники П. А. Т-а та агенції „Всхуд", представник „Ілюстр. Курієра" з Кракова, решта з Варшави. Представники закордонної преси та решта польських журналістів ще не надїхали, бо деякі сидять ще при сензаційнім процесі в Сяноці.

Точно в годині 9.10 ввели на салю трьох підсудних, а саме: молоденького Олександра Бунія, років 20, шатина, середнього росту, ще з дитячим виглядом, у гранатовім, уже вилинялім убранні; Миколу Мотику, років 21, високого бльондина, закутаного в ясний дощевик, зі сміливим поглядом та затиснутими устами і нарешті підсудного Романа Барановського, головну фігуру в цьому сензаційному процесі. Барановський середнього росту, в чорному вбранні, виголений.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Вчора з технічних причин подали ми тільки коротко зізнання обвинувачених. Сьогодні подаємо їх докладніше та обширніше. Після відчитання акту обвинувачення зарядив провідник трибуналу півгодинну перерву.

ЗІЗНАННЯ ПІДС. ОЛЕКСАНДРА БУНІЯ.

Після перерви вводять на салю першого підсудного Олександра Бунія. На питання предсідника відповідає, що до вини не почувається, а до вчинку признається. Оповідає що в Трускавці перебував у вуйка і тут належав до „Пласту". По розвязанні „Пласту", де запізнався з пок. Василем Біласом та підс. М. Мотикою, за їхньою намовою вступив з кінцем 1930 р. або на весну 1931 р. до ОУН. Після зложення присяги на револьвер на вірність Україні, не брав участи у сходинах своєї пятки, бо від літа 1931 р. був дверником у пансіоні СС. Служебниць у Трускавці. На питання вияснює, що до пятки ОУН в Трускавці належали: пок. Василь Білас, Володимир Білас, пок. Дмитро Данилишин, підс. М. Мотика та він сам. В літі 1931 р., по приїзді пок. Т. Голувка до пансіону, М. Мотика, зустрінувшись із підсудним на дорозі, спитав його, які літники мешкають у пансіоні. Підсудний похвалився, що мешкають кращі літники, а між ними посол Т. Голувко. Підсудний не знав, чи то був посол польський чи український і додав: „може би з ним (Голувком) щось зробити". На питання предсідника вияснює, що не пригадує собі, чи теж не сказав слів: „треба би щось йому зробити". По трьох тижнях зустрінувся з підсудним пок. Василь Білас і теж поспитав, чи в пансіоні мешкає Т. Голувко та де точно займає кімнату. Підсудний відповів, що мешкає на першому поверсі та що вже незадовго відїде. Пок. В. Білас зустрінувши вдруге підсудного в передполуднем в дні вбивства пок. Голувка, себто 29. серпня 1931 р. біля кооперативи „Здоровля", спитав підсудного знову, як в дійсності називається посол Голувко і на якім поверсі мешкає. Підс. Буній відповів, що на 1-ім поверсі під ч. 3, тоді пок. В. Білас заявив, що він дістав від організації ОУН приказ вбити пос. Т. Голувка. Станеться це в год. 8-ій вечором і підсуд. Буній має ждати на нього. На питання предсідника підс Буній каже, що комендантом уважав пок. В. Біласа та підс. М. Мотику. Заявляє, що розмовляючи з В. Біласом про Голувка, не думав, щоби йому щось злого мали зробити. Але довідавшись про приказ від організації ОУН вбити посла Голувка, рішив цьому перешкодити.

ХТО УБИВ ПОК. ПОС. ГОЛУВКА?!

Критичного дня, 29. серпня 1931 р. біля год. 8 веч. дістав доручення від наставниці пансіону віднести до поблизької віллі „Саріюс" печиво. Вийшовши з печивом з пансіону, зустрінув під брамою пансіону пок. В. Біласа, а оподалік 10 до 12 кроків під смереками його товариша, загорненого у плащ. На питання Біласа, чи є пос. Т. Голувко в помешканні пансіону, підс. відповів, що нема, хоч носив йому цього вечора вечеру, а опісля компот і бачив пос. Голувка вже в ліжку. Вертаючися по 10—15 хвилинах з віллі „Саріюс" зустрінув ще раз пок. В. Біласа, а оподалік вищого від нього товариша під смереками паркану пансіону СС. Служебниць і тоді на питання В. Біласа, чи пос. Т. Голувко є в своїм мешканні, відповів, що є, тому, що в помешканні пок Т. Голувка видно було світло від подвіря. На приказ В. Біласа підс. Буній пішов до кухні і тут засів до вечері. За 10—15 хвилин залунали стріли, а до кухні вбігла служниця Павяк і заявила, що пос. Т. Голувко вбитий. Підсудний негайно вибіг на коридор і на доручення літників побіг за лікарем. Втікаючих убийників не бачив. По повороті з лікарем лише хвилину залишився в помешканні пок. Голувка, а опісля спинював людей на коридорі, які бігли до кімнати пос. Голувка. Лікар ствердив смерть пок. Т. Голувка. За 3 год. після вбивства арештовано підсудного, а на другий день теж пок. В. Біласа. І тоді цей, лежачи на ліжку в громадськім арешті, оповів у подробицях про вбивство пок. Голувка. Саме по відході підс. Бунія до кухні, пок. В. Білас з товаришем тихенько по сходах підійшли до кімнати, де мешкав пок. Голувко, нікого не зустрічаючи на сходах, а тут застукавши ввійшли до помешкання. Перший увійшов В. Білас, а за ним його товариш, замкнули двері, дали яких 6 стрілів до пок. Голувка, що лежав у ліжку і негайно втікли. Підс. Буній заявляє, що не пізнав у товариші В. Біласа пок. Д. Данилишина.

Справники вбивства, давши декілька стрілів до посла Т. Голувка, який скривився з болю, вибігли з кімнати і збігли сходами на вулицю. Вбивники втікали вул. Стебницькою, а при її кінці розділились і побігли полями до дому. В. Білас мешкав біля залізничої стації, а його товариш — мабуть пок. Дмитро Данилишин, чого напевно не знає, побіг полем „Накінець" теж до хати своїх батьків. На питання предсідника заявляє, що першим вбивником пок. посла Т. Голувка був Василь Білас, а другим мабуть Дмитро Данилишин. До такого висновку прийшов підс. Буній по розмовах з пок. В. Біласом підчас його першого арештування негайно по вбивстві та по розмовах уже по виході підс. Бунія з арешту. В годину по вбивстві пок. В. Білас прийшов до кооперативи „Здоровля" та звідтіля стежив, що діється в кімнаті пок. Т. Голувка.

На питання предсідника вияснює підс. Буній, що по двох місяцях по вбивстві зайшов до хати В. Біласа і цей витягнув тоді з кишені револьвер марки „Ф. Н." — калібру 6.75 кажучи, що з того револьвера вбито пок. Голувка. (Тут предсідник витягає з пачки два револьвери і питає підсудного: „Тим убито пос. Голувка?" Підс. Буній: Мабуть тим (оглядаючи револьвери і вказуючи на револьвер марки „Ф. Н." — 109.603), бо його бачив у пок. В. Біласа і на ручці револьверу була невеличка „риса". Далі підс. Буній каже, що з розмови з В. Біласом довідався, що пок. Т. Голувко був ініціятором „пацифікації" і тому його вбито. Приказ вбити пос. Т. Голувка дістав пок. В. Білас „згори" — саме з Трускавця, себто від М. Гнатова (який по вбивстві втік за кордон і там перебуває до нині).

Предс.: Чи ви говорили з пок. Голувком, коли відїзджає з пансіону?

Підс. Буній: Так! Один день скоріше. Посол Голувко мав виїхати 31. серпня 1931 р., але вже на два дні перед виїздом просив переказати наставниці, щоби виставила рахунок, бо відїзджає день скоріше, себто 30. серпня 1931 р.

Судля Купровський: Чи підс. Я. Барановський належав до вашої пятки?

Підс. Буній: Ні!

Предс.: Чи Мотика питав давніше про особи, які мешкають у пансіоні?

Підсудний: При зустрічі зі мною завсіди питався, хто мешкає в пансіоні.

Предс.: Чи Василь Білас питався про розклад меблів у помешканні посла Голувка?

Підсуд. Буній: Ні!

Мих. Гнатова не знав, лише 4-ох членів своєї „пятки", а саме Вас. Біласа, Володимира Біласа, Дмитра Данилишина, підс. Миколу Мотику. Справді в 1930 р. В. Білас вказав підсудному на М. Гнатова кажучи, що це їхній комендант. Чи пок. В. Білас з товаришем мали ще спільників — не знає. На питання предсідника заявляє, що по вбивстві жаль було йому Голувка як людини, але як здисциплінований член УВО чи пак ОУН виконував сліпо приказ. Вкінці каже, що в їхній „пятці" було суперництво між пок. В. Біласом і підс. М. Мотикою, бо цей як організатор їхньої „пятки" та гімназійний ученик, хотів бути командантом.

Предс.: Чи можете описати особу товариша В. Біласа, цього другого вбивника?

Підсуд. Буній: Ні! Тоді падав дощ і на дворі було дуже темно. Дотого цей товариш стояв оподалік В. Біласа під смереками біля паркану, загорнений у плащ, але вищий від В. Біласа.

Предс.: Чи ви переконані, що другим убивником був Дмитро Данилишин?

Підсуд. Буній: Так!

Опісля прокуратор ставить низку питань до підсуд. Бунія і цей відповідає, що про посла Т. Голувка розмовляв перед убивством з В. Біласом лише двічі. Вечором розносив лікуванцям вечері.

Прокуратор: Чому не почуваєтеся до вини, хоч признаєтеся до вчинку?

Підс. Буній: Я спершу навіть не думав, що вони дійсно задумують убити посла Голувка.

На питання обор. д-ра Шурлея каже, що присягу складав на вірність Україні і тоді про війну з поляками не було ніякої згадки. На питання обор. д-ра С. Шухевича відповідає, що метою ОУН є визволити Україну, вживаючи таких засобів, які в дану хвилину є найдогідніші, а до ОУН вступив тому, бо там гуртується молодь.

Обор. д-р Шухевич: Як далеко був віддалений товариш В. Біласа від нього?

Підсуд.: Яких 10 метрів.

Тоді обор. д-р Шухевич стверджує, що пок. Д. Данилишин, вже по своїм арештуванні ніколи не складав зізнань на поліції і тому на думку оборонця, він не був убийником.

Обор. д-р І. Рогуцький: Чи подаючи двічі інформації про посла Голувка, ви знали, що вони потрібні В. Біласові до вбивства?

Підсуд. Буній: Ні!

Обор. д-р Рогуцький: Чомуж ви послухали В. Біласа, як він утрете сказав, що посла Голувка вбють?

Підс. Буній: Мусів, бо як здисциплінований член слухав приказу.

Обор. д-р Рогуцький: Чи поліція пильнувала посла Голувка в Трускавці?

Підсуд. Буній: Ні!

Після того поставлено ще декілька питань підсуд. Бунієві, який заявив, що рішуче не складав присяги на той револьвер, яким убито пок. посла Голувка і на тому закінчили допит першого підсудного в год. 2 попол.

Підс. Буній своїми ясними відповідями зробив на трибунал та суддів присяглих гарне вражіння.

Ніяк не можна цього сказати про підс. Миколу Мотику, який у своїх зізнаннях раз-у-раз плутався та попадав у конфлікт з предсідником та прокуратором.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНОГО МИКОЛИ МОТИКИ.

На питання предсідника заявляє, що до вини не почувається. Біля 2. серпня 1931 зустрінувся передполуднем з підс. Бунієм на вулиці перед крамницею „Маслосоюзу", держачи в руках польський часопис „Глос дрогобицко-бориславскі", який між новинками завсіди подавав список приїзжих лікуванців. Між ними вичитав теж прізвище посла Т. Голувка і цей список показав підс. Буніеві, а цей відповів, що дійсно пос. Т. Голувко приїхав до пансіонату перед двома чи трьома днями. (Тут предсідник перериває і каже, що вперше підсудний згадує за газету, хоч уже 5 разів слухали його підчас слідства та на розправах. Мотика відповідає, що дійсно не згадував, бо міркував, що це маловажна дрібничка). Хто був пос. Голувко — підсудний перед убивством не знав. З преси довідався по убивстві, що це польський посол, який був начальником виділу східних справ у міністерстві закордонних справ та був великим прихильником польсько-української згоди. На вислів підс. Бунія, що „треба би з ним (Голувком) щось зробити" підсудний не звернув уваги. (Тут знову перериває предсідник його зізнання та каже, що в слідстві Мотика зізнав, що зрозумів так вислів Бунія, що посла Голувка слід „стратити"). Мотика каже, що в нього був тоді (в слідстві) інший хід думок. Далі каже, що пополудні на зустрічі з Бунієм побачив В. Біласа і йому теж показав ту саму новинку зі списком нових лікуванців та згадав, що в пансіонаті Служебниць мешкає посол Голувко та що з ним слід щось зробити, як казав Буній. Білас кивнув лише головою та усміхнувся. Опісля бачився з В. Біласом вранці 29. серпня 1931 і тоді Білас звернув увагу підсудному, щоби того самого дня вечором сидів у хаті і виробив собі алібі. (В тій хвилині предсідник знову звертає підсудному увагу, що в слідстві зізнав, що В. Білас йому сказав, щоби сидів у хаті і виробив собі алібі, бо того дня буде „робота." Мотика каже, що можливе, що так говорив). І дійсно тогож вечора сидів у хаті з літниками і дійсно по арештуванні підсудного по вбивстві довелося йому просидіти лише 48 годин. Зістрінувшись другого дня по вбивстві з В. Біласом, цей з іронією сказав, що „Голувко виїхав без білету до неба". Щойно по двох тижнях по вбивстві підсудний довідався від В. Біласа ближчі подробиці про вбивство, а саме: В. Білас, довідавшись від підсудного Мотики, що в пансіоні Сестер Служебниць мешкає пос. Голувко, повідомив негайно про це Михайла Гнатова в Тустановичах. Цей доручив В. Біласові зібрати ще докладніші інформації та зголоситись вдруге до нього В. Біласові. Після того М. Гнатів видав приказ убити пос. Голувка і вбивство мали виконати сам В. Білас та Дмитро Данилишин. Критичного дня оба позичили плащі, а на голову затягнули кашкети і пішли до пансіону СС. Служебниць, де мав ждати на них підс. Буній. Опісля підсудний оповідає, як убито пос. Голувка.

Предсідник показує йому два револьвери і пі[illegible]ний пізнає один як зброю В. Біласа.

Далі зізнає Мотика, що краєва команда ОУН була невдоволена з убивства Голувка, приказу не давала, лише сам Михайло Гнатів, який хотів таким чином виплисти наверх в організації дав приказ убити пос. Голувка. Про приказ Гнатова могла знати щонайбільше повітова організація. На питання предсідника підсудний каже, що з „пятки" в Трускавці знав лише В. Біласа та Д. Данилишина, а про інших не знав. Тоді знову предсідник відчитує зізнання підсудного в слідстві, де він каже, що сам зорганізував „пятку", до якої належали: Василь, Ярослав та Володимир Білас, Д. Данилишин та Буній. Присягу відобрав від Д. Данилишина та В. Біласа на револьвер, що належав до організації. Їхня пятка мала два револьвери, а саме: один дав „пятці" М. Гнатів, а другий заміняли.

Прокуратор: Що означав вислів В. Біласа, що „Голувко поїхав без білету до неба."

Підсуд.: Це була іронія.

Прокур.: Навіщо іронія?

Підсудний не вміє виснити і п[illegible]падає в сутичку з предсідником (оба на[illegible] говорять). Далі підсудний каже, що він як член ОУН не міг про це питати другого члена ОУН. Підсудний згадав мабуть раз В. Біласові, що вступив би до поліції як конфідент, щоби працювати для ОУН, але пок. В. Білас додав: „уважай!" На питання предсідника виснює, що не міг видати ні одного прізвища члена поліції, бо пішов би під наглий суд. Підс. Барановського не знав давніше. На питання судді Купровського каже, що Бунія пізнав ще в „Пласті" і тому з ним товаришував. Там не було „соціяльних ріжниць". Про приїзд пок. Голувка оповів В. Біласові припадково того самого дня тому, що цей витягнув йому з кишені „газету" з новинкою про приїзд нових лікуванців. Вкінці знову приходить до сутички між предсідником і підсудним тому, що Мотика в слідстві зізнав, що жест Біласа рукою та його усмішка була зі звички, а тепер каже, що усмішка при згадці „посол поїхав до неба без білету" була загадкова. По кількох запитах оборонців закінчено переслухання другого підсудного в год. 3.40 пополудні і розправу відложили до середи на 9. год. вранці.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Згідно з устійненим учора пляном розправа за вбивство Голувка в другому дні мала початися в год. 9. рано. На салі розправ звився трибунал, прокуратор, оборонці, журналісти та публика. Ввели обвинувачених. Тимчасом предсідник віцепрезидент Вондрашш ствердив, що на салі нема присяглого Льоренца. Тому предсідник зарядив перерву та приказав відшукати Льоренца.

Виявилося, що Льоренц самовільно відїхав до Дрогобича. Його привезли автом назад до Самбора та покарали гривною 200 зол.

Розправа почалася наново після 3. години конфронтацією обв. Мотики та Бунія. Предсідник питає Мотику: Чи ви крім кари за участь в ОУН були карані за участь в інших організаціях?

Мотика: Я мав слідство за Пласт, його уморили.

Обор. д-р Рогуцький виснює, що Мотика вніс апеляцію і справу уморено.

Предс. до Бунія: Чи пригадуєте собі щось про зустріч із Мотикою та про „Ґлос Дрогобицько-Бориславський", про який вчора згадував Мотика?

Буній: Не виключаю такого факту, хоч не пригадую собі.

Опісля починається переслухання третього обвинуваченого Барановського.

ПЕРЕСЛУХАННЯ БАРАНОВСЬКОГО.

Барановський до вини не почувається; до УВО належав від 1923 р. За напад на почту під Калушем засудили його на 3-літню вязницю. В 1931 році вийшов із тюрми, бо був хорий на сухоти. За несубординацію виключили підсудного з орґанізації, тому він звернувся до поліції за прихильною опінією, бо хотів дістати посаду в якійсь інституції. Так то познайомився з Чеховським, який обіцяв йому дати добру опінію, одначе домагався в нього льояльности.

Барановський намагається говорити про О. У. Н.

Предс. перериває йому, бере акти та каже: Будете зізнавати так, як в акті обвинувачення.

Барановський зізнає так тихесенько, що журналісти не всилі записувати його зізнань. На домагання оборони, щоби зізнавав голосніше, предсідник каже, що Барановський хорий на груди, та він (предс.) добре чує.

Предс.: Коли ви познайомилися з пок. Березинським?

Бар.: В 1930 р., весною. Довідався від нього, що має в Дрогобичі пистолі. Дістав їх у свої руки, один продав Криськові, а Крисько продав його Гнатовому. Другий револьвер Ф.Н. 103.609, яким убито Голувка і який він дав у травні 1931 Гнатовому за посередництвом проф. Огродніка в Дрогобичі, дістав назад після вбивства Голувка у свої руки і його 19. листопада 1931 р. заміняв за набої та оправу до дула дубельтівки. Коли один із револьверів після вбивства Голувка дістався назад у руки Барановськокого, він на тій підставі підозрівав, що цей револьвер був у руках людей, які вбили Голувка.

Предс.: На якій основі ви здогадуєтеся, що ті люди, які мали той револьвер, вбили Голувка?

Бар.: Крисько говорив, що дві роботи вдалися групі Гнатова. А що я знав про напад на почту в Трускавці, який вдався, думав, що друга робота була напевно вбивством Голувка.

Предсідник намагається вияснити, в який спосіб револьвер дістався в руки Гнатова.

Предс.: Чому ви, коли говорили Чеховському, що маєте револьвер, яким убито Голувка, не показали цього револьвера?

Бар. каже, що він не показав, хоч мав його в кишені, бо ком. Чеховський не звертав на слова Барановського уваги та мав сказати до підсудного таке: Якщо ваша інформація правдива, тоді я зловлю вбивників і револьвера мені вашого не потрібно. Він може вас лише здеконспірувати.

Предсідник питає, чим Бар. пояснить, що хоч його усунули з ОУН, він далі приставав з визначними діячами ОУН і їздив навіть у 1929 р. на конґрес ОУН до Праги.

Підс. не вміє на це відповісти, опісля каже, що ОУН його дійсно викинула. Він лише на домагання поліції контактувався з людьми з О. У. Н. і за відомом поліції виїхав на конґрес. Каже, що поліція дала йому пашпорт і він виїхав до Праги в 1929 р., а вернувся до краю в травні 1930. Тут замешкав у Дрогобичі, опісля поїхав до Дарахова до своїх батьків. Із поліцією не переривав контакту.

Коли комісар поліції в 1931 р. був на феріях у Мізуні, тоді візвав підсудного кореспонденткою на конференцію до Станиславова. Тут у жид. ресторані сказав йому ком. Чех., що в мешканні його в Дрогобичі відбувається краєва конференція ОУН. На ній були м. і. Коссак і Гнатів. Підсудний сказав тоді, що це конференція фіктивна та щоби Коссака взагалі не арештували в його хаті, бо це його здеконспірує. Опісля каже, що в 1930. по приїзді до краю Петра Сайкевича він сконтактувався зі Сайкевичем і цей сказав йому, що він є краєвим командантом, а йому запропонував бути його заступником. Каже далі, що про приїзд Сайкевича довідалася опозиція ОУН, на чолі якої стояв Габрусевич і Коссак. Опозиція заявила, що вислала лист до Проводу ОУН, щоби приняли їхні домагання, бо інакше повторять Трускавець у другому виданні. Опісля зізнає, що контактувався з діячами ОУН. за посередництвом Федусевичівної. За допомогою Коссака запізнався з Гнатовим вперше в 1929 р. Другий раз за посередництвом Коссака пізнав Гнатова в Дрогобичі й тоді Коссак сказав, вказуючи на підсудного: „Це певний наш чоловік і в усіх важних справах до нього звертайтеся." Досі знав Гн. лише під псевдонімом „Залізняк". Опісля Коссак представив йому правдиве назвище Гнатова. Другий раз зустрівся з Гнатовим у квітні 1931 р. і цей сказав йому, що він підготовляє напад на банк у Бориславі та на ювілера в томуж місті. Просив, щоби Барановський виєднав апробату для нападу та гроші на цю ціль. Барановський відповів, що апробати не дістане, бо закордонний провід закинув боєву акцію в краю і намагається леґальною дорогою зєднувати собі маси. Тоді Гнатів заявив, що він має людей і зброю, гроші десь позичить, а пляни таки виконає. Далі просив іще одного револьверу.

В РОЛІ КОНФІДЕНТА.

По пацифікації Бар. приїзджає до Львова. Його тут арештують, за місяць виходить він з тюрми, стрічається з Коссаком і Ґабрусевичем і Коссак йому пропонує, щоби він перенняв боєвий відділ. Так Барановський вкрався в довіря Коссака і знав про всі пляни ОУН. Негайно після нападу на почту в Трускавці на візвання ком. Чеховського поїхав він до Станиславова і сказав, що напад цей мала виконати група Гнатова. Опісля на 2 дні перед убивством Голувка дістав телеграму зі Львова від ком. Чеховського (26. серпня 1932.) до Дарахова, щоби приїхав негайно до Львова.

Предс.: Чи ви одержали телеґраму?

Підс.: Так.

Предс.: Чому ви не поїхали зараз?

Підс.: Я збаґателізував це тому, що ком. Чеховський телеграфував зі Львова. Я виїхав до комісаря Чех. на цю телеграму щойно після вбивства Голувка, а про вбивство дізнався в поїзді. Чех. спитав мене, хто міг убити. Я сказав, що мабуть група Гнатова та подав здогадних убивників: Коссака, Білого, Муйла, Гнатова і ще якихсь двох.

ЗА 100 ЗОЛОТИХ.

Зараз на другий день після приїзду до Львова зустрівся я з городським старостою п. Галясом. На його запит, хто міг убити Голувка, сказав я теж, що мабуть група Гнатова і тоді дістав від п. Галяса сто золотих. На доручення ком. Чеховського після тієї розмови поїхав я до Дрогобича. Там за допомогою проф. Огродніка стрінувся я з Криськом, від якого дізнався, що Коссак у безпечному місці, а трускавецькій пятці вдалися дві роботи. З того набрав я враження, що Голувка вбила трускавецька 5-ка.

На питання предс., чому не подав назвища Василя Біласа та Данилишина, каже, що не знав, чи вони були причасні до справи. На дальший запит предсідника, чому поліції не подав імени Гнатова, лише його назвище, каже, що імени не знав.

Другий раз стрінувся з п. Галясом у 1931 р. Вже підчас побуту підсудного в тюрмі сказав д-р Гнатевич жінці Барановського, що Голувка вбила УВО, але давніше не признавалася до вбивства, бо це було невигідно. На питання предсідника виснює, що третій раз стрінувся з радн. Івахович щойно в 1932 р. Передше пізнав радн. Івахова в 1925 р. підчас переслухання в поліції. Вдруге переслухував його радн. Івахів у 1931 р. Сконтактувався він із радн. Іваховим за посередництвом ком. Чеховського. Вкінці каже, що за відомом радн. Івахова обіймив боєвий реферат ОУН і контактувався з ОУН, щоби давати вістки поліції.

Тут предсідник зарядив перерву. Після перерви питає далі прокуратор та оборона підсудного. У четвер із причини гр.-кат. свята розправи не буде.

МІНІСТР БЕК У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ. 20. 9. ПАТ. В год. 11.30 міністр закордонних справ Бек із жінкою та шефом кабінету й особистим секретарем приїхав до Парижа.

МІНІСТР ПОЧТ І ТЕЛЕҐРАФІВ У САМБОРІ.

САМБІР. 20. 9. ПАТ. Нині передполуднем приїхав до Самбора міністр почт і телеграфів Каліньський із дир. Стажинським особистим секретарем і президентом почт і телеграфів у Львові Мошором. Перевів інспекцію почт. уряду в Самборі, потім віїхав до Перемишля.

ПРЕЗИДЕНТ МІН. РАДИ В ДАНЦІҐУ.

ВАРШАВА. 20. 9. ПАТ. Із президентом ради міністрів їде до Данціґа міністр промислу та торговлі д-р Зажицький.

КОМУНІСТИ ТА ПІДПАЛ РАЙХСТАҐУ.

ЛЯЙПЦІҐ. 20. 9. ПАТ. У звязку з недалекою розправою за підпал райхстаґу запримітили, що комуністичні ячейки почали живу протидержавну діяльність при помочі летючок які розкидають у робітничих дільницях. Президія поліції в Ляйпціґу видала відозву, яка взиває населення енергійно співпрацювати для викриття комуністичних орґанізацій. Замітне, що без уваги на розпорядки влади комуністична орґанізація не ослабла. Згідно з останніми вістками появилися комуністичні ячейки в осередках саксонського промислу.

—o—

НОВИНКИ

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша. Тел. 87-41. Матеріяли на складі. 271

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Чи можна у Львові заблукати?** Поміж більше як 200 чужими крамницями з одягами у Львові є лише один-одинокий український „Те-Ка“, але легко навіть найти, бо находиться зараз коло Ринку при вул. Трибунальській 1 і поручає свої модні і дешеві одяги готові та на міру. 396

— **З Українського Лікарського Т-ва.** В суботу 23. ц. м. в год. 19. відбудеться в домівці товариства при вул. Чарнецького ч. 26 відчит д-ра С. Парфанович-Волчукової: „Враження з подорожі до Норвегії.“ 398

— **Проби хору „Сурма“.** Львівське Співацьке Т-во „Сурма“ починає свої проби в понеділок 25. вересня ц. р. Вони відбуватимуться постійно кожного понеділка та четверга в годині 19. у малій салі Музичного Т-ва Лисенка у Львові, вул. Шашкевича ч. 5. Виділ взиває всіх членів Т-ва безумовно на проби точно являтися. При цій нагоді дозволяє собі Виділ „Сурми“ заапелювати цією дорогою до всіх співучих одиниць, котрі ще не стали членами нашого Товариства, щоби негайно вписалися в члени та причинилися до виконання завдань Товариства: плекання української пісні.

— **В „Українській Бесіді“ у Львові** (Народний Дім, вул. Рутовського) в неділю 24. ц. м. в год. 6. веч. відомий лікар-оператор д-р Бурачинський буде мати виклад на тему: „Українська Бесіда у Львові в 72-му році свого життя“. Вступ вільний. Гостям раді. Після викладу дискусія.

— **За шпигунство.** Перед трибуналом присяглих суддів у Львові розпочався процес проти братів Йосифа і Франца Шатурських, з яких один мешкав у Львові, другий в Городку, за шпигунство в користь сусідної держави. Розправу відложено до 2. жовтня ц. р. В Бережанах відбулася розправа проти Теодора Шеремети з Радянщини за державну зраду і шпигунство в користь сусідної держави. Шеремету засуджено за злочин державної зради на 10 літ вязниці, за злочин шпигунства на 6 літ вязниці, редукуючи разом кару до 12 літ вязниці.

— **Страйк фризієрських помічників.** У відомому фризієрському заведенні Кутковського при вул. Бляхарській застрайкували працівники, невдоволені редукцією їхніх зарібків. Заведення находиться у піднаймі купця Дейнеки.

— **Смертний присуд у Перемишлі.** Наглий суд у Перемишлі, що розглядав справу муляря з Мостиск, Тадея Зиха, який вбив у Мостисках задля грабунку купчиху Шляфову та її 22-літню доньку, скінчився в середу рано. Зиха признано винуватим закиненого йому злочину й засуджено на смерть через повішення. Якщо президент республики його не помилує, в четвер присуд буде виконаний.

— **Касові вломи.** Львівські касові вломники після деякої перерви дали знову про себе знати. Вломившись до бюра фірми „Сена“ при вул. Третього Мая, розпороли одну огнетревалу касу і забрали з неї готівки 170 зол. Невдоволені тією добичею взялися до другої каси, але зближався день і вони втікли. Тої самої ночі інші вломники розбили касу в канцелярії VI. гімназії при вул. Личаківській, але не найшли в ній грошей.

— **Фальшиві 100-золотівки.** До ріжних склепів у Станиславові заходив перед кількома днями якийсь порядно одітий мужчина і за одержані дрібні товари платив 100-золотовими банкнотами. Щойно вечором купці зміркували, що банкноти фальшиві. Тим способом стало жертвою коло 20 більших фірм. Банкноти зроблені мабуть в Німеччині. За обманцем глядае поліція.

— **Майор Рильський признався до душогубства.** Польські часописи принесли вістку, що майор Рильський, який відсиджує у Дрогобичі кару 15-літньої тюрми за вбивство жінки, зголосився в начальника тюрми та склав що хоче скинути зі себе тягар, який тяжить на ньому, бо рад би почати нове життя. Признався, що не він убив свою жінку в Штричах. Оборонець Рильського д-р Ляндав твердить, що це неправда та що Рильський не признався до вбивства.

— **Шайку бандитів,** замаскованих і озброєних, зловлено в Княжу пов. Снятин. Шайка походить із Слобідки пов. Косів і господарила спершу в Косівщині. Коли тут не почувалася безпечною, перенесла свою діяльність до Снятинщини.

— **Краєва хроніка.** В Берестю над Бугом арештовано 5 торговців футрами і 11 залізничих кондукторів, що викрадали футра, які йшли транзітом з Радянщини до Німеччини. — В Коронові біля Бигдощу збунтувалося 60 вязнів, домагаючись кращих харчів і теплої одежі. При ліквідації бунту ранено кільканацять осіб. — Міське Кредитове Т-во у Варшаві виставило на ліцитацію 30 великих камяниць, положених при першорядних вулицях.

— **Хотів ограбити Вавель.** Поліція у Кракові вислідила, нібито бувш. кандидат із листи Центроліву діяч Стронніцтва Хлопского Будзіш плянував влом до гробниці на Вавелі. Помогти у вломі мав йому кримінальник Котарба, якого батько є ключником на Вавелі. Після ограблення дорогоцінностей Будзіш хотів виїхати до Англії.

— **Хто виграв на льотерії?** 23-го та 24-го дня тягнення клясової льотерії впали виграні на такі числа: 75.000 зол. на ч. 33687. 20.000 зол. на ч. 28222. 15.000 зол. на ч. 107641. 10.000 зол. на ч. 83371. 5.000 зол. на ч. 17003, 71129. 2.000 зол. на ч. 9401. 9817, 10306, 22853, 30500, 41049, 50192, 77161, 82193, 104401, 109501, 113717, 116856, 129156, 131358, 138030. 1.000 зол. на ч. 7332, 12993, 18696, 26535, 29547, 30825, 34290, 34959, 35652, 35866, 36367, 38464, 46450, 51698, 56238, 60783, 64410, 69479, 70200, 71225, 76504, 77353, 78046, 76394, 83328, 86894, 96894, 99208, 112156, 116125, 121984, 122782, 124676, 124944, 121480, 125567, 126800, 127692, 130187, 132028, 130815, 137184, 138166, 141133, 142359, 142862, 146188. 5.000 зол. на ч. 130527. 2.000 зол. на ч. 6759, 16719, 19202, 30327, 34523, 56097, 66997, 85389, 95345, 118509, 137752, 145394. 1.000 зол. на ч. 12343, 12467, 28514, 34577, 41305, 42825, 46771, 45502, 48517, 54664, 57457, 58281, 58357, 63228, 66921, 75570, 77661, 84291, 84755, 94306, 98123, 105603, 105988, 111970, 114625, 117031, 130215, 130326, 133287, 133126, 136097, 140597, 140548, 141996, 143722, 153447, 154094, 154189.

— **„Національне Полісся“.** У малому фейлетоні під цим заголовком („Діло“ ч. 248) пропущено підпис автора Галактіона Чіпки, що отсим справляємо.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 22. IX. год. 7.30 веч. „Фрайдайн Доктор“.

Субота, 23. 9. год. 7.30 веч. „Цид“.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 22. IX. год. 7.30 веч. „Моя панна мама“.

Субота, 23. 9. Театр нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Опир в опері“.
АПОЛЬО: „Історія гріху“ (... ського).
АТЛЯНТИК: „Пісня серця“.
КАСИНО: „Ніч у Каїрі“ (Рамон Новарро).
КОПЕРНИК: „Цілунок перед зеркалом“ і додатки.
КОЛІСЕЙ: „Колиб я мав міліон“ і ревія „Кармен у кратки“.
МАРУСЕНЬКА: „Цілунок перед зеркалом“ і додатки.
МІРАЖ: „Образа маєстату“ (Вл. Бурліан).
МУЗА: „Чемп“.
ПАЛЯС: „Адютант його Величности“ Власта Буріан.
ПАН: „Мумія“ та ревія.
ПАСАЖ: „Велика клітка“ (Ан... Мік-Міки).
СТИЛЕВЕ: „Пісня“ і ревія.
ХИМЕРА: „Жінка з другої руки“.
УТІХА: „7 приставалей, 7 дівчат“ і ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 21. вересня 1933.

Братислава (279,3) 14.50 Концерт, 18.25 Фортепіян; **Міляно** (331,4) 20.30 „Дь Пірата“ оп. Белліні; **Брно** (341,7) 19.20 „Хованщина“ оп. Мусоргського; **Ляйпціг** (389,6) 12.00, 17.30 Концерт, 16.00 Пісеньки; **Берлін** (419) 17.50 Сучасні пісні; **Білгород** (429,7) 20.30 Оп. арії; **Рим** (441,2) 17.15 Солісти, 20.15 Спів; **Відень** (517,2) 12.00, 13.10 Концерт, 20.00 „Ондина“ оп. Льорцінга; **Будапешт** (550,5) 17.30 Циг. орхестра; **Харків** (937,5) 8.40 Музика для дітей, 9.00 Квартет, 10.00 Спів, 13.50, 15.00, 19.00 Концерт, 18.00 Рос. камер. музика; **Москва** (1000) 17.25 „Дочка п. Анго“ оп. Лекока (Сталін 424,3 м.), 17.25 „Льоенгрін“ оп. Вагнера (Досв. 720 м.).

Пятниця, 22 вересня 1933.

Братислава (279,3) 12.35 Концерт; **Бреслав** (325) 11.50 Концерт, 20.10 Вокальний концерт; **Штрасбург** (345,2) 19.50 „Ромео та Джулієта“ оп. Гуноди; **Ляйпціг** (389,6) 20.00 „Дер альте Десавер“ оп. Фіндайзна; **Букарешт** (394,2) 20.00 „Ловці жемчугів“ оп. Бізета; **Рим** (441,2) 17.15 Концерт; **Відень** (517,2) 19.15 Концерт; **Будапешт** (550,5) 12.05 Циг. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00, 18.00 Солісти, 10.00 Звуковики, 13.50 Концерт для села, 15.00 Літ.-муз. авдиція, 19.00 Концерт з Української Фільгармонії.

Львівське радіо.

Четвер, 21. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.35, 15.00, 15.15, 15.50, 16.30, 22.40 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Для дітей „Том і його авто“; 17.00 Виродча дочка суфражистки; 17.15 Концерт солістів; 18.35, 20.00 Камеральний концерт; 19.40 Добрий обід — ключ до серця; 21.50 Веч. дневник; 21.00 Фейл.: „Викреслити, чи не викреслити?“; 22.00 Танкова музика, 22.25 Спортові вістки.

Пятниця, 22. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.35, 14.55, 15.15, 17.15, 22.40 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.00 „Над Ріо де ля Плята“; 18.15 Відчит; 18.35 Пісні (Ольга Лада, сопран); 19.20 Всячина; 20.00 Симф. концерт; 22.00 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Банк Польський платив за долари у середу 5.75. У приватних оборотах 5.76—5.77.

Золото: долари 9.06—9.08; франки фр. 36.80—37.00; дукати 34.00, рублі 47.60; корони 38.20.

Срібло без змін.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Процентові папері.

3-проц. поз. будів. 38 і одна четверта; 4-проц. поз. інвест. сер. 110 і одна четверта — 110.35; 5-проц. поз. конверс. 51 і пів; 5-проц. поз. залізн. 44—43 і три четверті — 44.05; 6-проц. поз. долярова 48 і пів; 7-проц. поз. стабіл. 51 і пів — 51.38 — 51 і пів; 10-проц. поз. залізн. 103.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.80—124.85, 125.16, 124.54; Данціґ 173.70, 174.11, 173.27; Голяндія 360.85, 361.75, 359.95; Льондон 27.97—28.00, 28.15, 27.85; Париж 35.00—35.01, 35.10, 34.92; Прага 26.50, 26.56, 26.44; Швайцарія 173.30, 173.73, 172.87; Італія 47.12, 47.35, 46.89; Берлін 213.60.

Акції.

Банк Польський 81 і пів — 81.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Пригадка. Загальні річні Збори Т-ва Українсько-руська Бурса ім. Митр. А. Шептицького у Львові відбудуться в суботу 23. вересня год. 5. попол. в льокалі Краєв. Т-ва Кред. вул. Домініканська 11, партер. 394

Проби хору Т-ва „Львівський Боян“ почнуться в пятницю 22. вересня в год. 19.30 в малій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка вул. Шашкевича ч. 5 і відбуватимуться кожного вівтірка і пятниці. Зголошення нових членів приймає секретаріят перед кожною пробою. **Виділ.** 395

Реколекції для Духовенства заходом і під проводом оо. Василіян відбудуться у Львові в реколекційнім домі при вул. Дунін-Борковських від 2. до 6. жовтня ц. р. Перша наука в понеділок 2. жовтня в год. 8. вечором. Зголошуватися: Реколекційний Дім ул. Дунін-Борковських ч. 11 або Монастир оо. Василіян ул. Жовківська 36.

Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“ Львів, Ринок 10. За редакцію відповідає Олександер Костик.